

La vida dels altres... i nosaltres

«L'escàndol és la invasió abusiva i autoritària de la intimitat i la voluntat prepotent i molt maldestrament dissimulada de difamar»

Les notícies sobre la significativament anomenada Operación Volhof m'han portat el record de la magnífica pel·lícula alemanya *La vida dels altres* (*Das Leben der Anderen*) guardonada amb l'Oscar a la millor pel·lícula de parla no anglesa l'any 2006, dirigida per Florian Henckel von Donnersmarck, i superbament protagonitzada per Ulrich Mühe en el paper del capità Gerd Wiesler del departament de seguretat de l'Estat -la Stasi-.

La història, situada en el context històric dels darrers anys de la RDA, arrenca amb l'encàrrec que rep Wiesler d'espionar el cèlebre dramaturg Georg Dreyman per comprovar si és lleial al règim de la RDA. Wiesler, un funcionari solitari i amb una vida social molt limitada acaba fent de voyeur de la intimitat de Dreyman descobrint un món radicalment diferent dels dels kàfkiens corredors i despatxos de les dependències de la Stasi. També descobrirà que l'encàrrec tenia més motivacions personals que polítiques. La trama de *La vida dels altres* remet a l'imaginari kàfkià, però encara més a la distopia orwelliana del Big Brother, el Gran Germà. A la distopia d'un estat totalitari i invasiu que tot ho veu i tot ho controla.

En el cas del Regne d'Espanya, les pràctiques d'espionatge invasiu de la intimitat no afecten només a l'independentisme català. I per descomptat, no són una singularitat espanyola. Són perfectament habituals en tots els règims totalitaris i, lamentablement, més freqüents dels que seria desitjable en règims democràtics consolidats. Però en el cas de l'independentisme català hi ha uns patrons fàcilment identificables més enllà de la motivació "patriòtica" a la que es referia en una recent entrevista periodística un personatge tan extraordinàriament cinematogràfic com José Manuel Villajero.

És el patró o la plantilla que han aplicat a David Madí, Xavier Vendrell i Oriol Soler. Primer, s'entreu la possibilitat d'atribuir delictes econòmics o polítics a líders socials o polítics independentistes. Segon, se'ls sotmet a un monitoratge total (habitatge, automòbil, telèfon...) durant mesos, i quan ja és evident que no hi ha res prou concret per incriminar de manera concloent, o bé es creen proves falses (cas Xavier Trias, per exemple), o es redacta un informe amb un relat farcit d'imprecisions, apreciacions subjectives i insinuacions no demostrades. Això sí acompanyat d'una estudiada selecció perfectament editada de fragments de converses que mostrin una imatge tan mafiosa com sigui possible dels espiaats.

En tinc notícies genèriques del contingut de les converses enregistrades, però ni he fet una audició de les converses enregistrades i publicades, ni la penso fer. En conseqüència, tampoc les penso comentar. Senzillament, no haurien d'existir i no em crec en dret a escoltar-les. Sé que hi ha qui les pot trobar més o menys escandaloses, però l'escàndol no és una categoria absoluta, és una categoria moral, relativa. Allò que ens escandalitza ens defineix tant com allò que no ens escandalitza. Així, per exemple, per a un integrista catòlic les mostres públiques d'afecte homosexual poden ser escandaloses. Ho puc respectar, però no em sento concernit. A mi no m'escandalitzen en absolut.

En termes relatius, en el cas de les escoltes de ?'Operació Volhof?'-Vólkhov en català- el que és realment escandalós no és el contingut de les converses robades. L'escàndol és la invasió abusiva i autoritària de la intimitat i la voluntat prepotent i molt maldestrament dissimulada de difamar. No és la primera vegada que veient aquest tipus d'invasió política de la privacitat i la intimitat em pregunto qui seria capaç de passar la prova de ser espiaat i enregistrat les 24 hores del dia durant mesos i no oferir una mostra ben variada i abundant d'expressions que publicades fora de context mostressin una imatge més aviat lamentable. Ningú, segurament. Tampoc el jutge que

les ordena, o els funcionaris dedicats a observar la vida dels altres i redactar informes amb la voluntat d'incriminar. Les pràctiques que recorden la imatge del Gran Germà orwellià escandalitzen, però la distopia que evocuen fa por. Por i repugnància.

Per cert, la ficció narrada a *La vida dels altres* transcorre al Berlín Oriental, l'any 1984. Orwell, altra vegada! Només cinc anys més tard queia el mur de Berlín.